

Årsrapport 2013

Exploateringsnämnden

Rapport från
Stadsrevisionen

Nr 19, 2013

Dnr 3.1.2-55/2014

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I ”årsrapporter” för nämnder och ”granskningspromemorior” för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Fördjupade granskningar som sker under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

Till
Exploateringsnämnden

Revisorerna för exploateringsnämnden har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2013. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och åberopar revisionskontorets årsrapport för exploateringsnämnden.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2014-06-30.

På revisorernas vägnar

Bengt Leijon
Ordförande

Maria Lövgren
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer sammantaget att exploateringsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Budgeten överskreds med 11,1 mnkr eller 1 procent av nettobudgeten. Dock har nämnden i övrigt en god måluppfyllelse för både fullmäktigemålen och nämndmålen. Utifrån genomförda granskningar avseende systematiskt miljöarbete, styrning av lokalförsörjning samt lönsamhet i exploateringsprojekt har inga allvarliga brister påtalats.

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll är tillräcklig. Utifrån genomförda granskningar avseende förtroendekänsliga poster samt rutiner för uppföljning och prognostisering av projekt har inga allvarliga brister påtalats.

Bokslut och räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed. Utifrån granskning av om exploateringsredovisning sker i enlighet med fastställda riktlinjer och god redovisningssed har inga väsentliga brister påtalats.

Innehåll

Årets granskning	1
Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi	1
Intern kontroll	4
Bokslut och räkenskaper	5
Uppföljning av tidigare års granskning	6
Bilaga 1 - Bedömningskriterier	1
Bilaga 2 - Årets fördjupade granskningar och projekt	1
Bilaga 3 - Uppföljning av lämnade rekommendationer	1

Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De fördjupade granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i *bilaga 2*.

En uppföljning av i vad mån nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i *bilaga 3*.

De förtroendevalda revisorerna har träffat representanter för nämnden i samband med genomgång av 2012 års granskning och avstämning inför år 2013.

Granskningsledare har varit Stefan Rydberg och Åsa H Sandgren vid revisionskontoret samt Viveca Karlsson vid PwC.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Sammantaget bedöms att exploateringsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Nämnden redovisar ett underskott med 11,1 mnkr i förhållande till budget. Nämndens resultat i övrigt

är dock i allt väsentligt förenligt med de mål som fullmäktige fastställt.

Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2013:

Mnkr	Budget 2013	B o k s l u t 2 0 1 3			Budget- avvikelse 2012
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	132,6	127,7	4,9	3,7 %	-11,6
Intäkter	2 441,4	2 403,8	-37,6	-1,5 %	233,7
Verksamhetens nettointäkter	2 308,8	2 276,1	-32,7	-1,4 %	222,1
Avskrivningar	202,0	190,6	11,4	5,6 %	-13,1
Internräntor	985,0	974,7	10,3	1,0 %	8,5
Driftbudgetens nettointäkter	1 121,8	1 110,7	-11,1	-1,0 %	217,5
Investeringsplan					
Utgifter	3 015,7	2 706,6	309,1	10,2 %	75,0
Inkomster	155,7	200,4	44,7	28,7 %	114,0
Nettoutgifter	2 860,0	2 506,2	353,8	12,4 %	189,0

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med -11,1 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen inte varit helt tillräcklig.

Enligt nämndens redovisning är huvudorsaken till underskottet att intäktskravet för tomträtter, som höjdes med 200 mnkr i budget 2013 jämfört med 2012, inte har kunnat nås fullt ut. Underskottet avseende intäkterna täcks delvis av lägre kostnader för avskrivningar och internränta. Utfallet prognostiserades i tertialrapporten i augusti.

Årets nettoinvesteringar uppgick till 2 506,2 mnkr vilket är 353,8 mnkr lägre än budget. Avvikelsen förklaras av förskjutningar inom flera olika projekt.

Exploateringsinkomsterna budgeterades för 2013 till 70 mnkr medan utfallet redovisas till 59,1 mnkr. Försäljningsbetinget avseende mark utanför kommungränsen samt friköp av tomträttsmark var satt till 200 mnkr. Under 2013 har försäljningar om 948 mnkr genomförts, varav 448 mnkr avseende mark utanför kommungränsen.

Verksamhetens resultat

Revisionskontoret bedömer att nämndens resultat för 2013 i allt väsentligt är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på granskning av nämndens verksamhetsberättelse samt på de fördjupade granskningar som revisionskontoret har genomfört under året.

Nämndens måluppfyllelse bedöms överlag vara god. Av elva fullmäktigemål har åtta uppfyllts helt. Det ekonomiska målet om *budget i balans* uppnås delvis och det gäller även målet om *staden som en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten*. Målet ”Invånare i Stockholm är självförsörjande” omfattar endast en indikator ”Tillhandahållande av praktikplatser” vilket är det enda målet som inte uppfylls.

De för nämndens verksamhet viktiga fullmäktigemålen ”Det byggs många bostäder i Stockholm” samt ”Framkomligheten i regionen är hög” uppnås helt. Indikatorn angående antal markanvisningar är uppnådd. Målet var att besluta om markanvisningar omfattande 4 000 lägenheter, varav minst 300 studentlägenheter. Under året har beslut fattats omfattande 5 086 lägenheter, varav 2 232 studentlägenheter.

Revisionskontoret har genomfört kartläggningar under året av hur nämnden arbetar och samverkar för att nå målen ”Det byggs många bostäder i Stockholm” och ”Framkomligheten i regionen ska öka”. Dessa visar att nämnden arbetar på ett tillfredsställande sätt för att bidra till uppfyllelsen av dessa mål.

Av nämndens tio egna mål har åtta uppnåtts helt och två delvis.

Under 2013 har revisionskontoret genomfört följande granskningar av verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi. Granskning av *systematiskt miljöarbete – hållbar användning av mark och vatten* visar att granskade nämnder och bolag bidrar genom sin dagliga verksamhet till måluppfyllelse inom målområdet hållbar användning av mark och vatten. Nämnden rekommenderas dock fortsätta att utveckla arbetet med att definiera tydliga och konkreta mål samt utveckla uppföljningen av miljöprogrammet. Granskning av *styrning av lokalförsörjningen* visar att strukturen kring planering, samordning och samverkan mellan berörda nämnder i lokalförsörjningsprocessen är ett utvecklingsområde. Utifrån genomförd granskning rekommenderas att exploateringsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden ser över sina rutiner för samverkan i planerings-

processens tidiga skeden för att säkra tillgången på platser i förskolor och skolor.

En granskning har genomförts av hur nämnden arbetar för att uppnå fullmäktiges uppdrag beträffande ökad lönsamhet i exploateringsprojekten. Den sammantagna bedömningen är att nämnden arbetar på ett tillfredsställande sätt för att uppnå uppdraget att öka lönsamheten i exploateringsprojekten.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Den interna kontrollen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

Sammanfattningsvis bedömer vi att nämndens interna kontroll är tillräcklig. De iakttagelser som ligger till grund för denna bedömning redovisas nedan.

En del i nämndens interna kontroll är att säkerställa en ändamålsenlig styrning och kontroll av ekonomi och verksamhet. Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2013 och bedömer att nämndens egna mål ansluter till kommunfullmäktiges mål för den verksamhet som nämnden bedriver. Nämnden har fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi, verksamhet och kvalitet följs upp systematiskt i samband med nämndens månads- och tertialrapporter.

Nedanstående sammanställning visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året.

Mnkr	Tertial- rapport 1 2013	Tertial- rapport 2 2013	Bokslut 2013	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	130,4	132,6	127,7	4,9	3,7 %
Intäkter	2 440,2	2 425,6	2 403,8	21,8	0,9 %
Verksamhetens nettointäkter	2 309,8	2 293,0	2 276,1	16,9	0,7 %
Avskrivningar	202,0	202,0	190,6	11,4	5,6 %
Internräntor	985,0	980,0	974,7	5,3	0,5 %
Driftbudgetens nettointäkter	1 122,8	1 111,0	1 110,7	0,3	0 %
Investeringsplan					
Utgifter	3 065,7	2 764,8	2 706,6	58,2	2,1 %
Inkomster	155,7	164,8	200,4	-35,6	-21,6 %
Nettoutgifter	2 910,0	2 600,0	2 506,2	93,8	3,6 %

Revisionskontorets granskning av nämndens system för intern kontroll visar att systemet är aktuellt och överensstämmer med nuvarande organisation. Ansvarsfördelningen är tydlig och ekonomienheten har en tydlig roll som pådrivande i internkontroll arbetet.

Revisionskontoret har genomfört följande fördjupade granskningar under 2013 av nämndens interna kontroll. Granskning av ett urval transaktioner i syfte att fånga avvikelser som kan ha ekonomisk och/eller förtroendekänslig betydelse visar att den interna kontrollen är tillräcklig. Granskning av rutiner för uppföljning och prognostisering av projekt visar att rutinerna i huvudsak är ändamålsenliga och att de efterlevs. Dock rekommenderas nämnden att förbättra vissa rutiner för ökad intern kontroll och förbättrad prognossäkerhet.

Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på granskning av nämndens bokslut och på den fördjupade granskning som genomförts under året.

Revisionskontoret har genomfört en granskning av om exploateringsredovisning sker i enlighet med fastställda riktlinjer och god redovisningssed. Bedömningen är att nämnden i vissa avseenden avviker från god redovisningssed avseende redovisning av exploateringsstillgångar. Nämndens redovisning följer dock stadens anvisningar. Utifrån granskningen rekommenderas att utformningen av exploateringsavtalen och/eller underliggande process bör ses över i syfte att säkerställa att bruttoredovisning sker.

Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av i vad mån nämnden har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 3*.

Revisionskontorets uppföljning visar att nämnden delvis har beaktat revisionens rekommendationer.

Bilaga 1 - Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

<i>Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande</i>
--

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
- Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämnden har ett fungerande informations- och kommunikationssystem för styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
- Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet för att säkra att den fungerar på ett betryggande sätt.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Bilaga 2 - Årets fördjupade granskningar och projekt

Fördjupade granskningar och projekt under perioden april 2013 – mars 2014

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Systematiskt miljöarbete – Hållbar användning av mark och vatten (rapport nr 2013:07)

Granskningen syftar till att bedöma om stadens nämnder och styrelser arbetar på ett ändamålsenligt sätt för att uppnå målen inom målområdet. Den sammantagna bedömningen är att granskade nämnder och bolag genom sin dagliga verksamhet bidrar till måluppfyllelse inom målområdet hållbar användning av mark och vatten.

Som en del av miljöprogrammets implementering har alla nämnder och styrelser fått i uppdrag att ta fram en miljöhandlingsplan som kartlägger respektive verksamhets miljöpåverkan samt beskriver åtgärder för att minska denna. Exploateringsnämnden har tagit fram en miljöhandlingsplan, vilken bl.a. omfattar ett antal aktiviteter inom målområdet hållbar användning av mark och vatten. Ansvar för måluppfyllelse inom hållbar användning av mark och vatten är delat på flera verksamheter därför finns det enligt exploateringskontoret behov av mer dialog och förbättrad samverkan. Sammanfattningsvis bör nämnden fortsätta att utveckla arbetet med att definiera tydliga och konkreta mål samt utveckla uppföljningen av miljöprogrammet.

Nämnden har den 12 december 2013 lämnat ett yttrande över rapporten. Av yttrandet framgår att nämnden i stort håller med om rapportens slutsatser och rekommendationer.

Styrning av lokalförsörjningen (rapport nr 2014:02)

Granskningen syftar till att bedöma om staden har en ändamålsenlig styrning av lokalförsörjningen utifrån kriterier i stadens budget 2013 samt berörda regelverk. Granskningen visar att verksamheterna upplever att det finns en otydlighet i stadsledningskontorets roll som samordnare, både vad gäller innebörden av samordningsansvaret och inom vilka frågor stadsledningskontoret ska involveras. Därtill har framkommit att strukturen kring planering, samordning och samverkan mellan berörda nämnder i lokalförsörjningsprocessen är ett utvecklingsområde. Ansvarsför-

delningen mellan kommunstyrelse och nämnder/bolag anses dock tydlig.

Sammanfattningsvis görs bedömningen att staden bör utveckla styrningen av lokalförsörjningen gällande strategiskt stöd samt struktur för planering, samordning och samverkan. Ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelse och nämnder/bolag bedöms som tydlig. Däremot framkommer att kommunstyrelsens samordnande roll uppfattas som otydlig. Utifrån budget för åren 2013 och 2014 kan utläsas att strategiskt stöd och ökad samverkan inom lokalplaneringen är viktiga områden att utveckla. Granskningen visar att dessa områden är fortsatta utvecklingsområden. Utifrån genomförd granskning rekommenderas att exploateringsnämnden tillsammans med stadsbyggnadsnämnden ser över sina rutiner för samverkan i planeringsprocessens tidiga skeden för att säkra tillgången på platser i förskolor och skolor.

Lönsamheten i exploateringsprojekten

En granskning har genomförts av hur nämnden arbetar för att uppnå fullmäktiges uppdrag beträffande ökad lönsamhet i exploateringsprojekten. Av granskningen framgår att den totala täckningsgraden för exploateringsprojekten är positiv och att det i utredningsbesluten framgår en översiktlig bedömning av lönsamhetspotentialen. Den sammantagna bedömningen är att nämnden arbetar på ett tillfredsställande sätt för att uppnå uppdraget att öka lönsamheten i exploateringsprojekten.

Intern kontroll

Kontoanalys

En granskning har skett för ett urval transaktioner i syfte till att fånga upp avvikelser/poster som kan ha ekonomisk och/eller förtroendekänslig betydelse. Granskningen har genomförts genom urvalsanalys utifrån transaktionsfiler för perioden 1 januari – 31 augusti 2013. Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen avseende redovisningen baserat på ett urval redovisningstransaktioner (främst leverantörsutbetalningar) är tillräcklig. För två transaktioner avseende ”förtroendekänsliga poster” saknas dock underlag (deltagarlistor eller program/agenda). I övrigt bedöms kvaliteten på räkenskapsmaterialet för granskade poster vara i enlighet med stadens regler och god redovisningssed.

Granskning av projektekonomi

En granskning har genomförts av om nämndens rutiner för uppföljning och prognostisering av projekt är ändamålsenliga och om de efterlevs. Den sammanfattande bedömningen är att nämndens

rutiner i huvudsak är ändamålsenliga och efterlevs samt att prognoserna för år 2013 i allt väsentligt är tillförlitliga.

För att ytterligare förbättra prognossäkerheten och den interna kontrollen rekommenderas nämnden att utarbeta en lathund som hjälp vid prognostiseringen samt att särskilda rimlighetskontroller införs för projekt som vid prognostillfället saknar projektledare. Dessutom bör nuvarande rapporter för total budget och totalt prognostiserat utfall ses över för att det ska gå att göra en rättvisande jämförelse dem mellan, vilket enligt uppgift pågår.

Bokslut och räkenskaper

Exploateringstillgångar

Granskningen inriktas mot att bedöma om exploateringsredovisning sker i enlighet med fastställda riktlinjer och god redovisningssed. Tio avtal valdes ut för granskning avseende perioden 2008-2012 varav tre avtal granskades mer utförligt. Avtalen är beslutade 2012. Bedömningen är att nämnden i vissa avseenden avviker från god redovisningssed avseende redovisning av exploateringstillgångar. Detta anges bero på att tekniskt stöd för särredovisning saknas. Nämndens redovisning följer dock stadens anvisningar. Stadsledningskontoret är medvetet om att exploateringsredovisningen inte följer god redovisningssed i alla avseenden och att åtgärder behöver vidtas. Utifrån granskningen rekommenderas att utformningen av exploateringsavtalen och/eller underliggande process bör ses över i syfte att säkerställa att bruttoredovisning sker.

Bilaga 3 - Uppföljning av lämnade rekommendationer

Gransk- ningsår	REKOMMENDATION	ÅTGÄRDAT			KOMMENTAR
		JA	DELVI	NEJ	
2011	Rutiner för anläggningsreskontra/-redovisning.			X	Kontoret avvaktar nytt ekonomisystem innan arbete med rutiner sker vilket anses som en godtagbar förklaring.
2011	Risk- och väsentlighetsanalys samt internkontrollplan.	X			Analys och plan beaktar relevanta risker kring anläggningsredovisning.
2011	Utreda hur inventering av anläggningstillgångar kan ske på ett hanterligt sätt.			X	
2011	Utreda att registrering av nya ägare sker på sålda objekt.			X	Av köpekontraktet framgår att det är köparen som ansvarar för att söka lagfart. Ej utrett om kontoret kan/önskar sköta detta på något sätt om köparen inte gör det.
2011	Säkerställa att ersättare finns för hantering av anläggningsreskontra.			X	Ersättare för ansvarig som nu gått i pension anställdes i september 2013. Kontoret har anställt ytterligare en ekonom som förstärkning av ekonomifunktionen. Vederbörande, som har erfarenhet av anläggningsredovisning, kommer att börja den 1 aug 2014. Vad som återstår är att föra ut anläggning (ALF) även på avdelnings-ekonomerna. Oklart i dagsläget om det kommer att göras innan nya ekonomisystemet är i bruk.
2012	Att göra förnyad prövning av behovet av behörigheter för användare som sällan eller aldrig är inloggade i Agresso.	X			Exploateringskontoret har under 2013 förstärkt den kontroll som sker av tilldelning och borttag av behörigheter.
2012	Rutiner för löpande seriositetskontroller av leverantörer.			X	Kontroller görs alltid vid upphandling och enligt LOU. Däremot finns inga fasta rutiner för löpande kontroller idag. Kontoret ser över olika alternativ för kontroller bl.a. TK:s lösning med "Soliditet" och även möjligheten att använda ev. stöd i TendSign och Avtalskatalogen.
2012	Kontroll av fakturor med stora belopp.	X			Stickprovskontroll utförd under hösten 2013.
2012	Kontrollåtgärder av lönehanteringen av person som ej är inbladad i lönehanteringen.	X			Ny rutin från 2013 att kontroller görs av person som ej är inblandad i lönehanteringen.
2012	Redovisning av affärsmoms på fakturor som ska vidarefaktureras.	X			Ny rutinkontroll från 2013 av momsredovisning vid vidarefakturering.